

Högskolan i Gävle
Rektor

Juridiska avdelningen
Karin Lindforss

BESLUT

2005-09-15

Reg.nr 31-4875-04

Anmälan mot Högskolan i Gävle om bristande möjlighet att välja inriktning på lärarutbildningen

Anmälan

Gefle studentkår har i en anmälan till Högskoleverket framfört klagomål mot Högskolan i Gävle (HiG) om några lärarstudenters bristande möjlighet att välja inriktning inom lärarutbildningen och anfört bl.a. följande.

Studenter på femte terminen på lärarutbildningen vid högskolan har under hösten 2004 kontaktat studentkåren eftersom de anser att de utlovats att kunna läsa inriktningen idrott och hälsa och det nu har visat sig att så inte är fallet. De har läst en första inriktning och skulle nu välja den andra då det visat sig att de inte är garanterade några platser på den aktuella inriktningen. Platserna är i stället vikta för dem som sökt inriktningen i första hand.

Utredning

Högskoleverket har anmodat HiG att yttra sig över anmälan.

Högskolan i Gävles yttrande

HiG har anfört bl.a. följande.

När en studerande söker till lärarutbildningen vid HiG anger han eller hon den första inriktningen. Allmänt utbildningsområde 60 poäng är obligatoriskt och läses gemensamt av alla studerande. Resten av utbildningen väljs under utbildningens gång. Till den första inriktningen antas man i konkurrens med andra sökande. Antas man till lärarutbildningen med en viss första inriktning har man en garanterad plats.

”Senarelärare” väljer också en andra inriktning som bara kan erbjudas i mån av plats. Den andra inriktningen läses tillsammans med de studerande som valt inriktningen som första inriktning. HiG har fram till hösten 2004 kunnat utöka antalet platser på en rad olika inriktningar för att möta ett ökat ”internt” söktryck, dvs. ansökningar från lärarstuderande som antagits till annan första inriktning.

De lärarstudenter vars argument ligger till grund för anmälan sökte till lärarutbildningen vid HiG i mars 2002 och antogs med start hösten 2004. Vid söktillfället fanns det inget beslut om att inrätta någon inriktning mot idrott och

hälsa. Lärarutbildningsnämnden tillstyrkte förslaget om ett inrättande av inriktningen i maj 2002. Beslutet att inrätta inriktningen från och med vårterminen 2004 fattades av högskolestyrelsen i början av hösten 2002.

Till den första studiekullen inom inriktningen idrott och hälsa antogs endast sökande med detta som förstahandsval. Några interna platser erbjöds inte, vilket inte skapade något missnöje från studenthåll vid detta tillfälle. Till den andra antagningen antogs 30 av 72 förstahandssökande.

Anmälan till Högskoleverket gäller denna andra omgång. När de aktuella studenterna hösten 2004 visade intresse för idrott och hälsa som andra inriktning undersöktes möjligheterna att utöka antalet platser utöver de redan 30 antagna. Det visade sig att det inte gick med hänsyn till tillgången på kompetenta lärare och undervisningslokalernas utformning.

De studerande hävdar att de fått information om att de var garanterade en plats på idrott och hälsa. Högskolans personal känner inte till ett sådant löfte och finner ett sådant högst osannolikt. Studenterna antogs innan inriktningen inrättades. Samma utbildningsledare har under hela perioden haft huvudansvaret för grundutbildningen och varit väl införstådd med förutsättningarna för de studerandes valmöjligheter. De studerande kan naturligtvis genom allmän information om ökad valbarhet i samband med den reformerade lärarutbildningen ha fått uppfattningen att fullständig valfrihet råder inom programmet. Det är också ett faktum att de flesta studenters val av en andra inriktning har kunnat tillgodoses. Vid HiG har dock inga löften om fullständig valfrihet ställts ut, då högskolan varit väl medveten om att tillgången på platser (inklusive de verksamhetsförlagda studierna) utgör en begränsning.

För att en sådan missuppfattning inte skall kunna uppstå vad gäller inriktningen mot idrott och hälsa i framtiden har en speciell kommentar där det påpekas att inriktningen idrott och hälsa endast kan sökas som första inriktning införts i utbildningskatalogen. Vid HiG görs i dag bedömningen att idrott och hälsa är den enda inriktning som fortsättningsvis kan drabbas av detta problem.

För att ändå möjliggöra för de aktuella studenterna att söka till inriktningen i fråga kommer de att informeras om att en förnyad anmälan till lärarutbildningen vid HiG med inriktning mot idrott och hälsa kan göras till Verket för högskoleservice under våren 2005. Antagningen sker sedan på sedvanligt sätt i konkurrens med samtliga sökande till inriktningen.

Tillämpliga regler

I 1 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) anges bl.a. att de tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolans personal och studenterna.

Högskoleverkets bedömning

De i ärendet aktuella studenterna är antagna till lärarprogrammet och skall välja

BESLUT

Reg. nr 31-4875-04

Sid 3

två inriktningar. Den första inriktningen valde de när de sökte till programmet. De har därför platsgaranti till de kurser som ingår i denna första inriktning. Till den andra inriktningen måste de söka under utbildningens gång. De har inte platsgaranti på någon andra inriktning, utan måste söka i konkurrens med andra. Inriktningen idrott och hälsa kan väljas även som första inriktning och antalet platser var vid den aktuella antagningen 30. HiG har inte ansett sig kunna utöka antalet platser, vilket har inneburit att det inte funnits några platser för de studenter som sökt inriktningen som andra inriktning. Högskolan har det yttersta ansvaret för att resurserna utnyttjas väl och Högskoleverket kan inte ha synpunkter på det ekonomiska beslutet att inte utöka antalet platser på inriktningen för att på så sätt lösa den uppkomna situationen.

Studenterna anser att de blivit lovade platsgaranti på inriktningen idrott och hälsa, medan HiG anfört att det är högst osannolikt att ett sådant löfte givits av högskolans personal. Högskolan har påpekat att studenterna antogs till lärarprogrammet innan denna inriktning beslutades. Något underlag som styrker studenternas uppfattning har inte bifogats anmälan. Högskoleverket kan därför bara konstatera att det finns olika meningar om vilken information som lämnats.

Detta ärende visar på vikten av tydlig information till studenterna om förutsättningarna för studierna. När den nya lärarutbildningen beslutades uttalade regeringen (prop. 1999/2000:135 s. 56) att det är "särskilt väsentligt att de sökande från början informeras om förutsättningarna för vidare studier inklusive det utbildningsutbud i form av olika inriktningar och specialiseringar som högskolan kan erbjuda." Högskolan i Gävle har ändrat informationen i utbildningskatalogen. Högskoleverket utgår från att högskolan i fortsättningen beaktar behovet av tydlig information om förutsättningarna för lärarstudierna.

Med dessa besked avslutas ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Christian Sjöstrand
verksjurist

Karin Lindfors
föredragande verksjurist

Kopia till

Gefle Studentkår